

[Fibiger.]

dertil — det er naturligvis kun en ønsketanke —, at f. eks. landbruget kunne sige, at handelen har haft det sværest, medens handelen kunne erkende, at landbruget havde det svært. Hvis det blev tilfældet, tror jeg man var inde på noget af det rigtige, fremfor at hver især står op og siger, at de andre må bære byrderne. Jeg har det indtryk, at byrderne vist alligevel er blevet fordelt nogenlunde ligeligt. Men det er min bestemte opfattelse, at selvom disse modsætninger sikkert vil nødvendiggøre opretholdelsen af to forskellige partier, så hverken er eller vil de blive større, end at de kan overvindes på en sådan måde, at et regeringssamarbejde på basis af den styrkefordeling, valgene fremkalder, vil kunne etableres.

Der er hermed skabt to store grupper i dansk politik, på den ene side: venstre og konservative, på den anden side: socialdemokratiet. Det vil være egnet til at klare problemerne for vælgerne, gøre det mere enkelt og lettere at gå til et valg, fordi et valg altid vil komme til at dreje sig om, hvilken af de to grupper der skal have regeringsmagten. En lignende klarhed er skabt i engelsk og amerikansk demokrati. Og der er ingen tvivl om, at dette har bidraget til at bringe de centrale problemer mere ind på livet af vælgerne. Valgkampagnerne bliver herved ikke forplumret af en kamp til alle sider, men kommer til at dreje sig om de to gruppers administrative evner, deres principielle grundsynspunkter og deres personers og ledes kvaliteter. Dansk politik er herved blevet til et enten—eller, mens situationen tidligere var den, at det praktisk talt var ligegyldigt, hvordan det gik ved valgene — det blev alligevel socialdemokratiet, der kom til at regere. Ja, så anerkendt var denne kendsgerning, at det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) jo også engang konstaterede, at der ikke kunne regeres udenom socialdemokratiet her i landet. Denne tilstand, som stadig råder i Norge og Sverige, hvor en række oppositionspartier står splittet overfor socialdemokratiet, som netop er blevet så mægtigt af denne grund, er nu bragt til ophør her i landet, og det tror jeg, vi skal være taknemlige for, ikke alene indenfor de to partier, men også af hensyn til vort folkestyre fremover.

Hvis det lykkes at opretholde dette samarbejde mellem venstre og konservative, tror jeg også, at det ligger indenfor mulighedernes grænse at komme ud af det nuværende system med mindretalsregeringer. Så længe det eksisterer, vil det naturligvis ikke være muligt at fordele ansvaret skarpt mel-

lem regering og opposition. Når det ærede medlem hr. H. C. Hansen i så stærke vendinger giver regeringen ansvaret for den nuværende økonomiske situation — et ansvar, som den sikkert gerne påtager sig —, er jeg derfor enig med ham i, at det ville være ønskeligt, om det lod sig gøre, at ansvaret alene blev placeret på regeringen, men som situationen er nu, bør han dog ikke glemme, at ingen beslutning her i folketinget har kunnet føres ud i livet, uden at regeringen har haft støtte af mindst to oppositionspartier, og at næsten alle de centrale beslutninger, som er truffet på den økonomiske politiks områder, har fundet tilslutning også hos det ærede medlem hr. H. C. Hansen og hans parti. Det gælder således november- og påskeforligets skatteforhøjelser, såvel de nye indirekte og direkte skatter som den bundne opsparring. Men lad mig iøvrigt sige i den forbindelse, at jeg ønsker ikke flere skatter ved eventuelle nye forlig.

Det er jo forkert, når det ærede medlem søger at fremstille det, som om regeringen via nationalbanken har ført en selvstændig økonomisk politik uden om rigsdagen. Regeringen har ganske rigtigt anmodet nationalbanken om indenfor visse rammer at genoptage sin rediskontering af pengeinstitutternes byggelån, og det indgik man på under forudsætning af, at dette ikke førte til en udvidelse af den samlede pengemængde i samfundet, altså igangsættelsen af nye inflatoriske kræfter. Regeringen havde på forhånd haft grund til at formode, at socialdemokratiet ville billige et sådant skridt, thi det betød jo i virkeligheden kun, at den kreditpolitik, hvorom der var opnået principiel enighed under de økonomiske forlig, ikke ensidigt, således som det en overgang truede med, kom til at ramme nybyggeriet. Havde regeringen overtalt nationalbanken til at forøge den samlede pengemængde i samfundet ved genoptagelsen af rediskonteringen, ville rigsdagen med rette have kunnet bebrejde den dette, thi i så fald ville man jo have truffet foranstaltninger til at ophæve de pengesanerende virkninger. Nu opretholdt man i stedet pengepolitisk ligevægt, samtidig med at man kom byggeriet til hjælp, og herved bevarede man de resultater, som var opnået gennem en stort set enig beslutning af rigsdagen.

Iøvrigt kan der vel være grund til at minde om, at nationalbanken i henhold til særlig lov har et selvstændigt ansvar for opretholdelsen af et stabilt pengevæsen her i landet. Nationalbanken kan derfor også træffe beslutninger, som den vel skal give den kgl. bankkommissær underretning om, men som